

به نام پروردگار مهربان

دین و زندگی

انسانی

دوازدهم

+ خلاصه نموداری

زهرا جعفری یزنی، سید هادی هاشمی

مهروماه

تقدیم به سرباز ولایت شهید
حاج قاسم سلیمانی و تمامی
همرزمانش از دفاع مقدس تا
مدافعان حرم!

مقدمه

به نام خدای خوب و دوست داشتنی

خداوندا! پیش از هر سخنی، تو رو شکر می‌کنیم که با مهربونی غیر قابل
وصفت، بار دیگه الطاف کریمانه‌ات رو شامل حال ما کردی و چنان راه‌ها
رو بر ما هموار کردی تا با وجود مشکلات زیاد بتونیم اندوخته نزدیک
به دو دهه تدریس رو در اختیار دانش‌آموزان سرزمینمون بذاریم و گام
کوچکی در رشد علمی دوستان خوبمون برداریم. امید است که مورد
رضایتت قرار گرفته باشه.

دوست خوبم سلام

امیدوارم که حالت خوب خوب باشه! راستش با تغییر نظام آموزشی
و کتابای درسی، به این فکر افتادیم که چیکار کنیم تا شما درس دین و
زندگی رو توپ توپ یاد بگیری که بتونی به راحتی از پس سؤالات امتحان
نهایی و حتی کنکور بریای. حتماً می‌دونی که کتاب‌های لقمه مهروماه از
پرمخاطب‌ترین و محبوب‌ترین کتاب‌های کمک‌آموزشی به شمار میره و با
حجم کوچیکش می‌تونه مشکلات بزرگی رو حل کنه.

شک نداریم که شما هم دنبال یه کتاب جمع‌وجور بودی که هم کل
مفاهیم و محتوای درسی کتاب رو پوشش داده باشه و هم خلاصه
درس‌ها و کل آیات و یه عالمه نمونه سؤالم داشته باشه!
پس حالا وقتشه که این لقمه خوشمزه درس دین و زندگی رو باز کنی و
حسابی باهاش صفا کنی!

مطمئنیم که فقط با یه بار خوندن این کتاب، کل درس برات دوره می‌شه
و قول میدیم که نه تنها می‌تونی از پس امتحان تشریحی بریای بلکه
تست زدنت هم عالی میشه! اگه باور نداری امتحان کن.

توی کتاب چیا هست؟

این کتاب شامل ۱۳ درس دین و زندگی سال دوازدهم، منطبق بر کتاب درسی سال تحصیلی ۹۹ - ۹۸ است که هر درس در چهار بخش تنظیم شده:

بخش اول: خلاصه نموداری

بهترین مدل مرور و به خاطر سپاری کلیه مفاهیم درس با یک طبقه‌بندی نموداریه که به شما امکان میده تا به راحتی و در سریع‌ترین زمان ممکن درس رو بازیابی کنی. توی نمودارها هر جا کلمه کلیدی و مهمی وجود داشته برات مشخص کردیم تا خوب بتونی نکات مهم رو تشخیص بدی!

بخش دوم: پیام آیات و احادیث و اشعار

در ادامه، تمامی آیات و احادیث کتاب دین و زندگی رو آوردیم و علاوه بر ترجمه لغت به لغت و ترجمه روان، پیام‌هاشون رو هم به طور جامع و مفید گفتیم. هرچی شعر توی درس‌ها اومده رو هم برات آوردیم.

بخش سوم: اندیشه و تحقیق

در هر درس، بخشی به نام اندیشه و تحقیق وجود داره که ما اون رو با پاسخش برات آوردیم. یه پاسخ کامل و جامع و طبق کتاب راهنمای معلم! میدونی که این بخش نه تنها از کتاب درسی حذف نیست بلکه منبع مهمی برای طرح سؤال تشریحی و تستی حساب می‌شه! راستی فراموش نکن که تمام حذفیات کتاب درسی رو هم حذف کردیم تا با خیال راحت این کتاب رو بخونی و یقین کنی طبق نظر مؤلفان کتب درسی، هرچی باید میومده اومده و هرچی نباید بیاد نیومده!! (اگه تونستی این جمله آخر رو ۵ بار پشت سرهم بگی!!!)

بخش چهارم: مرور درس در قالب پرسش و پاسخ

در این قسمت از کتاب، کل درس رو برات به صورت پرسش و پاسخ درآوردیم و مهم‌تر اینکه سؤالاتمون هم کاملاً عین سؤالات امتحان نهایی و با همون تیپه تا شما با فضای سؤالات امتحانات نهایی آشنا بشی. این تیپ‌ها رو با هم مرور می‌کنیم:

الف) سؤالات آیات و احادیث و پیام‌ها ب) سؤالات صحیح و غلط / ج) سؤالات جای خالی / د) سؤالات کوتاه پاسخ / ه) تعریف اصطلاح / و) کشف ارتباط /

ز) سؤالات تشریحی

■ ضمناً برای اینکه بتونی در پایان هر ترم خودت رو به محک حسابی بزنی، یه نمونه سؤال امتحانی مخصوص نیمسال اول با رعایت کامل استانداردهای بودجه‌بندی برات طرح کردیم و دوتا نمونه سؤال امتحان نهایی نیمسال دوم رو برات گذاشتیم که برای امتحان نهایی کاملاً آماده بشی.

■ بودجه‌بندی درس برای امتحان نیمسال اول و دوم رو هم در جدول زیر مشاهده می‌کنی. به‌طور کلی امتحان کتبی در نوبت اول از ۱۶ نمره است و ۴ نمره به قرائت آیات قرآن اختصاص داده:

درس	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم	دهم	یازدهم	دوازدهم	سیزدهم	قرائت	جمع نمره
نیمسال اول	۲/۵ نمره	۲/۵ نمره	۲ نمره	۲ نمره	۲/۵ نمره	۲/۵ نمره	۲ نمره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴ نمره	۲۰
نیمسال دوم	۷ نمره							۵ نمره		۲ نمره	۶ نمره		۰	۰	۲۰

■ در پایان از کلیه همکاران فرهیخته و دانش‌آموزان عزیز، تقاضا داریم که بر ما منت گذاشته چنانچه نسبت به مطالب کتاب، نظر، پیشنهاد و یا انتقادی دارند از طریق ایمیل Hashemi.hadi2000@gmail.com به ما اطلاع دهند.

زهرا جعفری یزنی - سید هادی هاشمی

تشکرات

- آقای احمد اختیاری مدیر محترم انتشارات مهروماه
- خانم سمیرا سیاوشی مدیر تولید انتشارات
- خانم ساعده نمازی مسئول ویراستاری، آقای روزبه اسحاقیان ویراستار علمی و خانم سیده پروین حیات‌الغیب ویراستار نگارشی
- آقایان محسن فرهادی، مدیر هنری و تایماز کاویانی، طراح گرافیک و الهام اسلامی اشلقی، طراح جلد
- آقای میلاد صفایی مدیر فنی و سرکار خانم فاطمه طاهر صفحه‌آرای کتاب
- آقای عباس گودرزی مدیر فروش
- سرکار خانم‌ها فریده محمدی، مونا به‌کردار و سایر همکاران ما در انتشارات

فهرست

۸	هستی بخش	درس ۱
۲۹	یگانه بی همتا	درس ۲
۵۳	توحید و سبک زندگی	درس ۳
۷۴	فقط برای تو	درس ۴
۹۶	قدرت پرواز	درس ۵
۱۲۴	سنت‌های خداوند در زندگی	درس ۶
۱۵۶	در گرو کار خویش	درس ۷
۱۷۸	آزمون نوبت اول	
۱۸۴	بازگشت	درس ۸
۲۰۶	احکام الهی در زندگی امروز	درس ۹
۲۳۰	پایه‌های استوار	درس ۱۰
۲۵۱	عصر شکوفایی	درس ۱۱
۲۷۱	نگاهی به تمدن جدید	درس ۱۲
۲۹۴	مسئولیت بزرگ ما	درس ۱۳
۳۲۳	آزمون نوبت دوم خرداد	
۳۲۸	آزمون نوبت دوم شهریور	

مثال: سخنان جعفر بن ابی طالب در حضور «نجاشی» پادشاه حبشه، دربارهٔ بازتاب اعتقاد به توحید در زندگی از آنجایی که ایمان همهٔ افراد یکسان نیست، میزان تأثیرگذاری این اعتقاد به درجهٔ ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی بستگی دارد.

ابعاد توحید عملی

الف توحید عملی در بُعد فردی و ثمرات آن

اطاعت از خداوند و قرار دادن تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود در جهت خواست و رضایت الهی
تنظیم زندگی خود بر اساس رضایت خداوند
دارای شخصیتی ثابت و پایدار و برخوردار از آرامش روحی
صبوری و استواری در برابر سختی‌ها و مشکلات
دلایل: از نظر انسان موحد، هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. او باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانهٔ بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.
احساس مسئولیت در برابر موجودات جهان و حتی بدن خود که امانتی الهی است.

شرک عملی در بُعد فردی:

دل سپردن به هوای نفس (بت درون) و او را معبود خود قرار دادن، ترجیح اوامر نفس به فرمان‌های خدا، یا کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرونی)

«رَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»

کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها
(بت‌های بیرون)

نتیجه: درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار

«وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ
اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»

ب توحید عملی در بُعد اجتماعی و ثمرات آن

قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی
در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از او

به حکومت رسیدن حاکم و زمامدار جامعه بر اساس قوانین
الهی و برخورداری از شرایطی که خداوند برای حاکم تعیین
کرده است و کوشش در جهت اجرای قوانین الهی در جامعه
دلایل: مهم‌ترین رکن یک جامعه حکومت آن است.

گسترش عدالت در جامعه از طریق حرکت بخش‌های
گوناگون اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن به سوی
اجرای فرمان‌های خدای یگانه

ویژگی‌ها: دوری از تفرقه و تضاد و حرکت به سوی وحدت
و هماهنگی از طریق تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرار
گرفتن در سایه حکومت الهی

عدم پذیرش حکومت کسانی که خداوند به آنها حق حکومت
کردن را نداده است و حمایت از محرومان و مستضعفان

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

مرور درس در قالب پرسش و پاسخ

الف آیات و احادیث

۱. با تدبر در آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) چرا باید فقط خداوند را عبادت کرد؟

ب) چرا خداوند بندگی خود را، راه راست و درست زندگی بیان کرده است؟

پاسخ الف) چون فقط خداوند به عنوان پروردگار (رب) هستی است، پس باید تنها او را عبادت و پرستش کرد و از پرستش غیر او خودداری نمود.

ب) زیرا تنها خداوند پروردگار هستی است و همه چیز تحت قدرت اوست و بندگی هرچه غیر از خدا، در حقیقت بندگی چیزهایی است که هیچ نقش و قدرتی در این عالم ندارند و اگر کسی در این مسیر گام بردارد و زندگی خود را با اتکا کردن به غیر خدا پیش ببرد، در راهی پرخطر گام گذاشته که سرانجامی جز سقوط ندارد.

۲. با دقت در آیه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا» به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) آیه فوق در خصوص چه کسانی است؟

ب) آیه به کدام یک از اقسام شرک اشاره دارد؟

ج) این آیه به کدام یک از انواع بت‌ها اشاره می‌کند؟

پاسخ الف) در خصوص کسانی است که هوای نفس خود را معبود خود گرفتند. ب) شرک عملی در بُعد فردی (ج) هوای نفس (بت درون) ۳. با توجه به آیه زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»

ب سوالات صحیح و غلط

۵. از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست، بنابراین میزان این تأثیرگذاری به درجه ایمان افراد به توحید و معاد بستگی دارد.
۶. مهم ترین عامل در تعیین هدفها و رفتارهای هر فرد افکار و اعتقادات اوست.
۷. توحید در ربوبیت نتیجه توحید عملی است.
۸. انسان موحد حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت کردن را نداده است، نمی پذیرد.
۹. انسان امروز کمتر از بت پرستان قبل از اسلام که بیش از ۳۶۰ بت را می پرستیدند، به دنبال این قبیل بت پرستی ها است.
۱۰. بسیاری از انسان ها از ابزارهای جدید، مانند سینما، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه ها در راه رسیدن به هوس های خود بهره می گیرند.
۱۱. حرکت به سوی وحدت و هماهنگی، دوری از تفرقه و تضاد و برخورداری از آرامش از ثمرات تحقق نظام اجتماعی توحیدی می باشد.
۱۲. تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ثابت داشته باشد.
۱۳. امروزه کمتر کسی گرفتار شرک است و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت است.

پاسخ

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
غ	غ	غ	ص	ص	غ	غ	ص	غ

ج سوالات جای خالی

۱۴. زندگی توحیدی، شیوه ای از زندگی است که در ریشه دارد.
۱۵. هر سبکی از زندگی ما، در ریشه دارد و از ویژه ای سرچشمه می گیرد.

۱۶. هر فردی متناسب با مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس خواهد کرد.
۱۷. هر کسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند، به مراتبی از رسیده است.
۱۸. حتی به حیوانات نیز آسیب نمی‌رساند، بلکه به ادامه آن‌ها کمک می‌کند.
۱۹. اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد، چنین شخصی گرفتار شده است.
۲۰. مهم‌ترین رکن یک جامعه آن است.
۲۱. میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید وجود دارد.
۲۲. محور و روح زندگی دینی و روح زندگی ضدّ دینی است.
۲۳. پرستش و بندگی خدا نتیجه اعتقاد به توحید در است.

پاسخ

۱۴	جهان‌بینی توحیدی	۱۵	اندیشه‌های خاصی - جهان‌بینی
۱۶	اعتقادات خویش - رفتار	۱۷	توحید عملی
۱۸	انسان موحد - بقا و زندگی	۱۹	شرک عملی
۲۰	حکومت	۲۱	رابطه متقابل
۲۲	توحید - شرک	۲۳	ربوبیت

د سوالات کوتاه پاسخ

۲۴. بیت زیر به کدام یک از اقسام توحید اشاره دارد؟
«بر آستان جانان گر سر توان نهادن
گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد»
- پاسخ توحید عملی (توحید عبادی)

۹ کشف ارتباط

۴۷. موارد مرتب را به هم وصل کنید.

(الف) انسان موحد	(۱) شرک
(ب) روح زندگی دینی	(۲) شخصیتی ناپایدار
(ج) فرمان‌پذیری از طاغوت	(۳) حکومت
(د) رکن جامعه	(۴) توحید
	(۵) آرامش روحی

پاسخ (الف) ۵ (ب) ۴ (ج) ۲ (د) ۳

ز سؤالات تشریحی

۴۸. مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای هر فرد چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

پاسخ افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. برای مثال، اگر کسی پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است و انسان فقط با لذات مادی خوشبخت می‌شود، به‌طور طبیعی، زندگی خود را صرف رسیدن به همین هدف می‌کند. یا اگر کسی چنین اندیشید و واقعاً معتقد شد که آگاهی و دانش، بزرگ‌ترین کمال انسان است و هیچ امر دیگری با آن قابل مقایسه نیست، عمر خود را به کسب علم خواهد گذراند و در همین راه سعی و تلاش خواهد کرد.

۴۹. در چه صورتی انسان در مسیر «توحید عملی» حرکت می‌کند؟

پاسخ انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد. چنین انسانی در مسیر «توحید عملی» حرکت می‌کند.

۵۰. آیا میزان ایمان همه افراد یکسان است؟ هر کسی چگونه می‌تواند درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی خویش بررسی کند؟

نکته: عملی که دارای حُسن فعلی باشد، اما حُسن فاعلی (نیت) مناسب نداشته باشد، ریا نامیده می‌شود؛ همچنین اگر عملی دارای حسن فاعلی باشد، اما حسن فعلی نداشته باشد، صحیح نیست و کاری جاهلانه است.

راه‌های تقویت اخلاص

۱ افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند

معرفت بیشتر ← ایمان بیشتر ← اخلاص بیشتر
 خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم.
 شعر: آفرینش همه تنبیه خداوند دل است...
 کسی که گرفتار غفلت شد آیات الهی را نخواهد یافت.
نکته مهم: عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر از عملی است که در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می‌گیرد.

۲ راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او

کم شدن غفلت، تقویت محبت، بهره‌مندی از کمک الهی

۳ دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

گناه ریشه اخلاص را می‌سوزاند و آن را به تدریج از بین می‌برد.
 ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند، درخت اخلاص را آبیاری می‌کند و رشد می‌دهد.
 در میان اعمال واجب، روزه تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد.

احادیث امام علی (ع):

«تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»
 «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص
 مردم را بیازماید.»

میوه‌های درخت اخلاص (نتایج و ثمرات اخلاص)

۱ دستیابی به درجاتی از حکمت

حکمت، به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست
 که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع
 لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود.

انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی می‌رسد
 که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل
 تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.

خداوند در قرآن کریم، علاوه بر آنکه لقمان را به داشتن
 حکمت، توصیف کرده، سفارش‌های ارزنده و حکیمانه‌ای از
 ایشان نقل کرده است.

پیامبر (ص): «هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه
 برای خدا انجام دهد، چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و
 زبانش جاری خواهد شد.»

۲ نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که
 دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد و گرفتار
 دام‌های شیطان نمی‌شود؛

چراکه شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی
 فریب مؤمنان با اخلاص را ندارد.

نمونه آزمون نوبت اول

نام: _____
نام خانوادگی: _____
تاریخ امتحان: _____
موضوع امتحان: _____

الف) آیات و احادیث

۱. با توجه به عبارت «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ» به سؤال زیر پاسخ دهید.
درخواست عاجزانه پیامبر (ص) از خداوند چیست؟ (درس ۱)
۲. با تدبر در آیه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا» مشخص کنید چه اندازی داده شده است؟ (درس ۷)
۳. با توجه به آیه شریفه «... مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» به سؤالات زیر پاسخ دهید.
الف) ترجمه کنید.
ب) آیه فوق به کدام یک از مراتب توحید اشاره دارد؟
۴. انسانی که در آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا» ترسیم یافته، گرفتار کدام مرتبه از شرک گردیده است؟ (درس ۳)
۵. با توجه به آیه شریفه «أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ» پیام مربوطه را تکمیل کنید.
«هر کس ادعای کند قرار می گیرد.»
۶. در حدیث شریف امیرالمؤمنین (ع): «فَاعِلُ الْخَيْرِ، خَيْرٌ مِنْهُ؛ وَفَاعِلُ الشَّرِّ، شَرٌّ مِنْهُ» به کدام نوع حسن اشاره دارد؟ (درس ۴)

۵/۱نمره

ب) صحیح یا غلط بودن جملات را با (ص/غ) مشخص کنید.

۷. خداوند را در دنیا با چشم مادی نمی‌توان دید، ولی در آخرت می‌توان او را با همین چشم دید. (درس ۱)
۸. کسی که اختیار را در بحث یا سخن انکار می‌کند، در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند. (درس ۵)
۹. براساس قضای الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده‌های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می‌پیمایند. (درس ۵)

۵/۱نمره

ج) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

۱۰. هر کدام از ما بر اساس خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را می‌کنیم. (درس ۱)
۱۱. اگر چند خالق برای جهان تصور کنیم، هر کدام از آنها را و فرض نموده‌ایم. (درس ۲)
۱۲. در علل هر عامل به‌طور نقشی به عهده دارد که با دیگری متفاوت است. (درس ۵)

۲نمره

د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۳. به چه دلیل انسان عصر حاضر جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت و نیایش باقی نگذاشته است؟ (درس ۳)
۱۴. شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟ (درس ۴)
۱۵. دو مورد از شواهد وجود اختیار را نام ببرید. (درس ۵)
۱۶. در رابطه با گناه، چه مواردی از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است؟ (درس ۷)

پاسخنامهٔ آزمون نوبت اول

۱. خدایا مرا چشم به هم زدنی به خود وامگذار. (۰/۵)
۲. به کسانی که نفس خود را پاک نمی‌کنند و آن را آلوده می‌کنند، به محروم شدن از رستگاری هشدار می‌دهد. (۰/۵)
۳. الف) آن‌ها هیچ ولّی و سرپرستی جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش کسی را شریک نمی‌سازد. (۰/۵)
- ب) توحید در ولایت (۰/۵)
۴. شرک عملی در بُعد فردی (۰/۵)
۵. ایمان - در معرض امتحان و آزمایش (۰/۵)
۶. حُسن فاعلی (۰/۵)
۷. غ (۰/۵)
۸. ص (۰/۵)
۹. غ (۰/۵)
۱۰. فطرت خویش - درک (۰/۵)
۱۱. ناقص - محدود (۰/۵)
۱۲. عرضی - مستقیم (۰/۵)
۱۳. زیرا زرق و برق و زینت دنیا و لذات و شهوات در دلشان فزونی یافته است. (۰/۵)
۱۴. مؤمنان با اخلاص (۰/۵)
۱۵. ۱. تفکر و تصمیم ۲. احساس رضایت یا پشیمانی
۳. مسئولیت‌پذیری ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵)

آزمون خرداد ۱۳۹۸

نام خانوادگی: نام:
موضوع امتحان: تاریخ امتحان:

الف) آیات و احادیث

۱. آیه شریفه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ مَنِ تَابَ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» را ترجمه کنید. (درس ۱۱)

۲. آیه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ (درس ۱۰)

۳. حدیث «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.» به کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص اشاره می‌کند؟ (درس ۴)

ب) صحیح یا غلط بودن جملات را با (ص / غ) مشخص کنید.

۴. برای قبول توحید در ربوبیت، باید هرگونه اثرگذاری را از اشیاء و انسان‌ها سلب کنیم. (درس ۲)

۵. عادت و تکرار گناهان صغیره، زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است. (درس ۷)

۶. در توبه کردن همیشه باز است و همواره توفیق توبه برای انسان‌ها میسر می‌باشد. (درس ۸)

۷. رشد سریع علم، علم‌زدگی و مصرف‌زدگی از پیامدهای منفی تمدن جدید است. (درس ۱۲)

ج) جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۸. جامعه توحیدی، جامعه‌ای است که از تفرقه دوری کرده و به سوی حرکت می‌کند. (درس ۳)

پاسخ‌نامهٔ آزمون خرداد ۱۳۹۸

۱. پس همان‌گونه که فرمان یافته‌ای استقامت کن (۰/۵) و نیز کسانی که با تو به سوی خدا بازگشتند (۰/۵) و طغیان نکنید (۰/۵) که خدا آنچه را انجام می‌دهید، می‌بیند. (۰/۵)
۲. حق‌طلبی و باطل‌ستیزی (جبههٔ حق و جبههٔ باطل) (۰/۵)
۳. دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۰/۵)
۴. غ (۰/۵)
۵. ص (۰/۵)
۶. غ (۰/۵)
۷. غ (۰/۵)
۸. وحدت (هماهنگی) (۰/۵)
۹. ایمان به خداوند (۰/۵)
۱۰. تسویف (۰/۵)
۱۱. احکام (۰/۵)
۱۲. شرک در ولایت (۰/۵)
۱۳. حسن فعلی (۰/۵)
۱۴. تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. (۰/۵)
۱۵. زیرا پول مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد (۰/۲۵) و موجب کینه و دشمنی میان برنده و بازنده می‌شود. (۰/۲۵)
۱۶. الف) ۳ (۰/۵) ب) ۱ (۰/۵) د) ۲ (۰/۵)
۱۷. الف) مستحب (۰/۵) ب) واجب (۰/۵) ج) جایز (۰/۵)
۱۸. زیرا لازمهٔ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. ما به

آزمون دی ۱۳۹۸

نام: _____
نام خانوادگی: _____
تاریخ امتحان: _____
موضوع امتحان: _____

الف) آیات و احادیث

۱/۵ نمره	۱. آیه شریفه «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدِينِ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ وَ لَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ» را ترجمه کنید. (درس ۱۱)
۰/۵ نمره	۲. آیه «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ...» به کدام مرتبه شرک اشاره دارد؟ (درس ۲)
۰/۵ نمره	۳. حدیث امام باقر (ع): «هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی کند.»، به کدام یک از آثار گناه اشاره می کند؟ (درس ۷)
	ب) صحیح یا غلط بودن جملات را با (ص / غ) مشخص کنید.
۰/۵ نمره	۴. درخواست از پیامبر (ص) و اولیای الهی (ع) برای اجابت خواسته‌ها، منافاتی با توحید ندارد. (درس ۲)
۰/۵ نمره	۵. همین که انسان بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند، توبه انجام شده و گناه بخشیده می شود. (درس ۸)
۰/۵ نمره	۶. قبل از اسلام، رؤسای قبایل معمولاً روابط خود را با دیگران بر پایه مصالح سیاسی تنظیم می کردند. (درس ۱۰)
۰/۵ نمره	۷. ملتی که عبارت «ما می توانیم» را صرفاً در لفظ بیان می کند قله‌های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. (درس ۱۳)
	ج) جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.
۰/۵ نمره	۸. انسان موحد باور دارد سختی‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای اوست. (درس ۳)